

MATERIAŁY WARSZTATOWE RADY RODZICÓW

Materiały warsztatowe Rady Rodziców

Działania prowadzone w ramach Spotkań Rad Rodziców miały na celu wymianę doświadczeń, podzielenie się dobrymi praktykami i wypracowanie/nazwanie kilku modeli, które mogą w przyszłości ułatwić działanie w Radach.

Były to spotkania o długości około 1-2 godzin, prowadzone w sposób aktywny, mające charakter warsztatowy, często o charakterze konsultacji. Każde spotkanie powodowało, że przybywało osób, które więcej wiedziały na temat funkcjonowania rad w szkole, które były bardziej świadomymi rodzicami – znającymi swoje uprawnienia, ale też obowiązki i odpowiedzialność za współtworzenie dobrej, przyjaznej dla dzieci szkoły.

Staraliśmy się rozbudzać wśród osób, z którymi pracowaliśmy, zainteresowanie sprawami szkoły, staraliśmy się zmotywować je do działania, poszukiwania nowych sposobów wspierania szkoły, budowania pozycji rady rodziców jako autentycznego partnera dla dyrektora szkoły i nauczycieli.

Wynikiem spotkań było wypracowanie kilku pomysłów, które mogą stanowić wskazówkę, inspirację i pomoc w dalszej pracy Rad.

Pomysły

DOBRE PRAKTYKI: FINANSE RADY

- Bank Potrzeb: są rodzice, którzy z różnych przyczyn nie chcą wpłacać pieniędzy na rzecz Rady Rodziców; dobrym pomysłem jest możliwość zastąpienia wpłaty działaniem na rzecz szkoły. Bank Potrzeb opiera się na wykorzystywaniu umiejętności rodziców: na stronie internetowej Rady Rodziców lub na tablicy przy wejściu do szkoły są zapisane konkretne potrzeby szkoły, dzięki czemu rodzice mogą z łatwością wybrać, co zamierzają zrobić – zamiast wpłacać składki.
- Dobrowolność składek wręcz zmusza Radę Rodziców do podejmowania takich działań, które zbudują w rodzicach poczucie, że nie tylko trzeba, ale warto dokonać wpłaty, gdyż zostanie ona dobrze wykorzystana na ważne cele szkolne – a więc korzyści odniesie z tego także ich własne dziecko. Drogą do zbudowania takiego dobrego klimatu wśród rodziców jest wydatkowanie środków na cele autentycznie ważne dla ogółu rodziców oraz – przede wszystkim – transparentność w zakresie wszelkich spraw finansowych. Zatem rodzice muszą wiedzieć: ile pieniędzy zebrano w danej klasie, na co mają być przeznaczone zgromadzone środki, a także na co je wydano. Warto też dać rodzicom możliwość łatwego wglądu w finanse Rady i zgłaszania swoich uwag, gdyż jakiegokolwiek utrudnienia mogą być przyczyną utraty zaufania.
- Kwoty deklarowane i jawny budżet / budżet obywatelski na terenie szkoły, na który głoszą rodzice, a kwota pochodzi z budżetu rady. Ważnym elementem jest informowanie wszystkich rodziców za pomocą mediów społecznościowych o każdym zakupie dokonywanym przez Radę na bieżąco, nie tylko w sprawozdaniach końcowych.
- Wracający procent – zachętą do wpłat może być przyjęcie w regulaminie zasady wracającego do klasy procentu od wpłaconej kwoty, który grupa może wykorzystać na swoje potrzeby.

DOBRE PRAKTYKI: WSPÓŁPRACA

Współpraca Rad ze sobą

- bieżąca wymiana doświadczeń dotyczących pojedynczych działań, dokumentów Rady Rodziców, rozwiązywania problemów szkoły itd.,
- wymiana informacji nt. partnerów, projektów, w których mogą wziąć udział Rady Rodziców,
- konsultacje z wykorzystaniem wiedzy doświadczonych Rad Rodziców na rzecz tych, które dopiero raczkują,
- konferencje, będące okazją do dzielenia się tzw. dobrymi praktykami,
- prowadzenie wspólnej strony internetowej, będącej bazą wiedzy na temat pracy rad rodziców,
- występowanie jako wspólna reprezentacja Rad Rodziców z określonego terenu wobec władz samorządowych (organów założycielskich). Inicjatyw, które pokazują, że dobra współpraca Rad Rodziców ma sens, jest coraz więcej: Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców, Piaseczyńskie Porozumienie Rad Rodziców oraz warszawskie Forum Ursynowskich Rad Rodziców.

Współpraca Rad z NGO

Organizacje pozarządowe to znakomity pomysł na współpracę w szeroko rozumianej edukacji. Są rozwiązaniem dla podjęcia działań (i finansowania ich) dla szkoły, nauczycieli, uczniów, a także dla organizowania edukacji pozaformalnej.

KORZYŚCI ZE WSPÓŁPRACY

Dla uczniów:

- budowanie aktywnej postawy życiowej – nie czekamy biernie na zmianę, sami jej dokonujemy,
- integracja między- i wewnątrzpokoleniowa – współpraca z ludźmi w różnym wieku, z różnych środowisk,
- możliwość sprawdzenia się w funkcjonowaniu w nowej grupie,

- praktyczna realizacja zadań, przejście od teorii do czynu,
- rozwijanie zainteresowań,
- możliwość bycia wolontariuszem – satysfakcja z pomocy innym, możliwość zdobycia dodatkowych punktów na świadectwie, przy czym nie chodzi o wyrachowaną kalkulację, ale o docenienie pracy na rzecz innych (w krajach zachodnich wolontariat jest poważnie traktowany w działalności edukacyjno-wychowawczej); wspomniana punktacja może być formą nagrody, ale nigdy nie powinna być główną motywacją działania, a rolą opiekunów wolontariatu lub zainteresowanych organizacji pozarządowych powinno być także podkreślanie czystych intencji i dobrych motywacji,
- uwrażliwienie na potrzeby innych,
- dumą, radość z wykonanego zadania, z pomagania innym.

Dla rodziców:

- pomoc w zorganizowaniu wolnego czasu dzieciom (dzięki ofercie organizacji – zajęcia, warsztaty, wolontariat),
- pomoc w oddziaływaniach wychowawczych poprzez pokazywanie dobrych wzorców.

Dla nauczycieli:

- pomoc merytoryczna w pracy – organizacje pozarządowe, ich dorobek, doświadczenie w realizacji projektów to kopalnia pomysłów, wskazówek, inspiracji,
- możliwość wzbogacenia swojej wiedzy, podniesienia kompetencji,
- pomoc w ukierunkowaniu rodziców i uczniów, na przykład uzdolnionych, niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem, w szukaniu wsparcia,
- możliwość poznania swoich ukrytych predyspozycji i zdolności,
- pomoc w pracy na co dzień, na przykład przez dostęp (często bezpłatny) do szkoleń, warsztatów, materiałów dydaktycznych,
- możliwość ratowania miejsca pracy i nauki – częste przypadki zakładania stowarzyszeń na rzecz utrzymania szkół, które chcą likwidować samorządy (wiele organizacji pozarządowych prowadzi szkoły niepubliczne),
- wsparcie merytoryczne – można zwrócić się o poradę do ekspertów organizacji pozarządowej (NGO prowadzą dyżury telefoniczne, poradnie internetowe, fora itp.),
- możliwość własnego rozwoju – tworzenie, współtworzenie projektów.

Dla szkół:

- wzbogacenie oferty placówki,
- uaktywnienie nauczycieli, uczniów, rodziców,
- możliwość uzyskania wsparcia w podejmowaniu trudnych problemów, na przykład zagadnień wielokulturowości, szczególnie na terenach, gdzie są ośrodki dla uchodźców,
- tworzenie więzi społecznych,
- otwarcie się na zmianę, na „nowe”.

DOBRE PRAKTYKI: KOMUNIKACJA

Podejmowanie decyzji e-mailami

W żadnym przepisie ustawy o systemie oświaty ani w żadnym rozporządzeniu nie znajdziemy zapisów mówiących o tym, jak ma wyglądać podejmowanie decyzji przez Radę Rodziców. Niemal każdy rodzic dysponuje adresem e-mail. A jednocześnie przecież coraz częściej stykamy się z tym, że rodzice nie znajdują czasu na jakąkolwiek aktywność w szkole i w Radzie Rodziców. W takiej sytuacji podejmowanie decyzji e-mailowo jest sensownym, a także skutecznym sposobem, aby coś ustalić.

Trójstronne spotkania wewnątrzszkolne

Dobra praktyką są spotkania Rad Rodziców z samorządem szkolnym i przedstawicielami grona pedagogicznego. Takie spotkanie wszystkich trzech przedstawicielstw społeczności szkolnej pozwala definiować i rozwiązywać problemy, ułatwia też wzajemne zrozumienie i zmniejsza bariery, jakie czasem powstają w komunikacji pomiędzy osobami zaangażowanymi w działanie społeczności szkolnej.

Opracowanie: Rodzinna Szkoła Przygody Alicja Kowalska, Michalina Lulek

W tworzeniu opracowania opieraliśmy się na doświadczeniach zebranych w trakcie spotkań, a także publikacji Grzegorza Całka Rada Rodziców 61- ważnych pytań, Instytut Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa 2014.

© Stowarzyszenie Górnoląski Klaster Kreatywny, Katowice 2019

Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020